

TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 7, 8. april 2020

Indhold

- **MARK**
 - Aktuelt i marken
 - Bekæmpelse af glimmerbøsser
 - Strategi for bekæmpelse af spildkartofler
- **REGLER OG TILSKUD**
 - Strammere krav til opdateret sprøjtejournal
- **VANDING**
 - Vanding uge 15

MARK

Aktuelt i marken

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Markarbejdet er i fuld gang; der sås vårsæd, køres gødning og sprøjtes ukrudt i disse dage. Inden længe skal vandingen også startes op, se mere herom sidst i nyhedsbrevet.

Når gyllen udbringes med slanger på dage med solskin og vind så vil det medføre øget ammoniakfordampning. For at mindske fordampningen bør slæbeslangerne sænkes således at de faktisk slæber. Forsøg har vist at det kan mindske fordampningen med 40% hvis slangerne slæber sammenlignet med at de hænger 20 cm over jorden, en anden positiv effekt er at det også mindsker lugtgenerne.

Bekæmpelse af glimmerbøsser

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Det lune vejr lokker glimmerbøsserne frem. I vores mange besøg i vinterrapsmarker finder vi alt mellem 0 og 30 pr plante. De 30 er dog absolut topscorer og kun set et enkelt sted, mens de allerfleste marker har mellem 0 og 6 glimmerbøsser pr plante. Det er derfor vigtigt at du kigger i dine marker og ser hvad status er. Ved vurdering af bekæmpelsesbehov skal der også tages hensyn til vejrforholdene de efterfølgende dage. Glimmerbøssernes aktivitet er tit nedsat ved lave temperaturer.

Bekæmpelsestærskler

Inden for de seneste år er skadetærsklerne justeret, da Seges har fundet ud af, at glimmerbøsser ikke er så skadevoldende som hidtil antaget. Det er dog stadig relevant at holde øje med forekomsten, da vi en sjælden gang imellem oplever betydelige, skadevoldende angreb.

Glimmerbøsserne gør størst skade i det helt tidlige knopstadiet, hvor løvbladene endnu dækker knopperne. De vejledende bekæmpelsestærskler ses i tabel 1. De fleste marker er nu i det sene knopstadium eller i begyndende blomstring. Ved begyndende blomstring er bekæmpelse kun aktuel ved meget kraftige angreb - i størrelsesordenen 20

glimmerbøsser pr. plante.

Tabel 1 Vejledende bekæmpelsestærskler for glimmerbøsser i vinterraps.

	Bekæmpelsestærskel, antal glimmerbøsser pr. plante	
	Normal vækst	Svækket vækst
Tidlige knopstadie	8	4
Sene knopstadie	10	5
Begyndende blomstring	20	

Der er to gode grunde til kun at sprøjte mod glimmerbøsser, når der er et reelt behov for det:

- For at forebygge resistens. Der er stigende problemer med resistens blandt skadedyr i raps overfor skadedyrsmidlerne
- For at beskytte snyltehvepse, der er værdifulde nyttedyr i vinterraps. Snyltehvepse parasitterer i stort omfang skadedyrenes larver, og mængden af snyltehvepse har derfor betydning for angrebsstyrken af skadedyr året efter. Snyltehvepse flyver i rapsmarkerne både i det tidlige forår og under blomstring, og de bekæmpes dermed også af skadedyrsmidlerne

Løsningsforslag

Relevante midler til bekæmpelse af glimmerbøsser fremgår af tabel 2. Der er kun tre aktuelle midler, da der er udviklet resistens mod de øvrige godkendte midler, og de tre midler er jævnbyrdige. For at forsinke resistensudvikling hos skulpesnudebiller mod pyrethroider ønskes Biscaya anvendt mod skulpesnudebiller. Da Biscaya kun må anvendes én gang pr. vækstsæson, anbefales de øvrige to midler derfor anvendt mod glimmerbøsser.

Tabel 2 Løsningsforslag til bekæmpelse af glimmerbøsser i vinterraps.

Middel	Anbefalet dosis (l pr. ha)	Vejl. pris (kr. pr. ha)	Max antal behandlinger pr sæson	Bemærkninger
Avaunt	0,15-0,17	148-167	1	Senest stadie 59. (første gule kronblad synlige). Bimærke. Avaunt skal bruges op i år.
Biscaya OD 240	0,2-0,3	91-137	1	Kan med fordel "gemmes" til skulpesnudebiller. Udløber til nytår, så skal opbruges i år.
Mavrik Vita	0,2	120	2	

Strategi for bekæmpelse af spildkartofler

Af planterådgiver Anette Møller Sørensen

Det ekstremt våde efterår 2019 gav meget vanskelige betingelser for kartoffeloptagningen og rigtig mange steder var der områder i markerne, der ligefrem måtte opgives. Disse kartofler står nu tilbage i marken og mange af dem er forbavsende friske efter en mild vinter og vil give anledning til massiv fremspiring i de kommende vårbygmarker. Der er ikke nogen nemme løsninger når det handler om at bekæmpe spildkartofler. En alternativ mulighed i første omgang kan være at få dem taget op og fjernet, for at minimere antallet. Evt. kan man forsøge om de kan afsættes, hvis kartoflerne er sunde.

Der er flere muligheder for og kombinationer af kemisk bekæmpelse, men ofte med varierende succes. Udfordringen er at spildkartoflerne ofte ikke i tilstrækkelig grad er spiret frem ved den alm. ukrudtsbekæmpelse. Der er flere midler, som har en god til rimelig effekt på spildkartoflerne, men der er fordele og ulemper ved de enkelte midler.

Mustang Forte har rigtig god effekt og bruges ofte i den alm. ukrudtsbekæmpelse, men må kun anvendes indtil kornet st. 32. På dette tidspunkt er langt fra alle spildkartofler fremme. Desuden er der en række restriktioner mht.

anvendelsen af Mustang Forte og efterfølgende afgrøder og anvendelse af halmen fra den behandlede afgrøde.

Pixxaro har i forsøg vist en lidt svagere effekt, men kan til gengæld anvendes frem til kornets st. 45.

Starane 333 HL har god effekt på spildkartofler, og kan med fordel anvendes efter den alm. ukrudtsbekæmpelse til en opfølgende sprøjtning på ny fremspirede spildkartofler. Anvend som min. 200 l/ha vand og langsom kørsel for at væsken trænger godt ned i afgrøden. Starane kræver gode temperaturer for at virke optimalt. Der er 60 dages sprøjtefrist på Starane

Glyhosat før høst giver en særdeles god bekæmpelse af spildkartoflerne, hvis de fortsat står meget grønne i kornet. Desuden har glyphosat en god effekt på døtreknoldenes spiringsevne, der forringes meget. Imidlertid er der fra politisk side meget fokus på at minimere brugen af glyphosat i korn før høst. Desuden vil der i maltbygkontrakter ofte stå, at der ikke må anvendes glyphosat før høst. En tredje udfordring kan være, at der i stort set alle vårbygmarker er udlagt efterafgrøder.

Tabel 3 Løsningsforslag til bekæmpelse af spildkartofler

Middel	Dosis	Tidspunkt	Pris pr ha	Kommentar
Mustang Forte	0,75 l/ha	St. 32	124	Sammen med alm. Ukrudtsbekæmpelse. Hvis spildkartofler er fremme.
Pixxaro EC	0,35 l/ha	St.30 – 45	150	Sammen med alm. Ukrudtsbekæmpelse eller alene som opfølgning senest i st. 45
Starane 333 HL	0,3 l/ha	St 45	80	Som opfølgning på alm. ukrudtsbekæmpelse. På nyfremspirede kartofler
Glyphosat	975 g/ha	Før høst	138	Maltbyg, efterafgrøder, politisk bevågenhed.

REGLER OG TILSKUD

Strammere krav til opdateret sprøjtejournal

Af planterådgiver Vivi Ernstsén

Både ved anmeldt og uanmeldt kontrol fra Landbrugsstyrelsen skal du kunne fremvise en opdateret sprøjtejournal. Strammere krav indskærper også mulighederne for at indsende sprøjtejournaler til kontrolløren efter kontrol.

Reglerne for fremvisning af en opdateret sprøjtejournal ved kontrol er blevet strammere. Fremover skal du have en opdateret sprøjtejournal, som du skal kunne fremvise ved en kontrol. Udfører en nabo eller maskinstation sprøjtearbejdet, skal sprøjtejournalen fremsendes indenfor tre dage. Du skal i disse tilfælde ikke have sprøjtejournalen liggende på bedriften, men du skal være særligt opmærksom på, at kravene til dokumentation i sprøjtejournalen er fyldestgørende; se tabel 4.

Noterer du selv sprøjtejournalen på papir, excelark mv. (undtagen FarmTracking), har du ikke længere mulighed for at sende sprøjtejournalen til kontrolløren efter kontrol. Derfor er det særdeles vigtigt at du fører din sprøjtejournal løbende, da det er en del af KO-kravet.

Indtastes sprøjtearbejdet i FarmTracking skal de enkelte marker i FarmTracking kunne fremvises ved kontrol, som bevis på at programmet bruges. Efterfølgende skal Landbrugsstyrelsen have modtaget sprøjtejournalen indenfor tre dage.

Sprøjtninger skal være ajourført indenfor 7 dage. Ved kontrol vil de 6 dage forinden kontrollen ikke skulle være en del af den opdaterede sprøjtejournal.

Kontakt din planterådgiver, hvis du ønsker du at få opdateret din sprøjtejournal.

Tabel 4 Krav til sprøjtejournal.

Krav til sprøjtejournal	
✓	Dato for anvendelse
✓	Marknummer eller markens navn
✓	Afgrøde
✓	Markens sprøjtede areal
✓	Navn på planteværnsmidler
✓	Dosering
✓	CVR-nr. for bedriften
✓	Dokumentation for brug af afdriftsreducerende udstyr (Kørsel ved reducering af afstand til §3 og vandløb samt ved brug af prosulfocarb)
Følgende kan IKKE fremvises, som en opdateret sprøjtejournal	
×	Faktura fra grovvarerforretning.
×	Faktura fra maskinstation eller nabo uden ovenstående informationer.
×	Fulgt sprøjteplanen, men ikke opdateret med dato og registrering eller opdatering af planteværnsmidlets navn.

VANDING

Vanding uge 15

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Hvor hele vinteren bar præg af enorme vandmængder, er der nu ved at være tørt mange steder. Derfor nærmer vi os at vandingen skal startes op.

Du kan se vandbalancen for en række lokaliteter i vores område her. Her er det baseret på målinger og vejrudsigter fra området, og det er derfor vigtigt at du sammenholder det med forholdene på din bedrift.

Mange steder er der allerede et relativt stort nedbørsunderskud og det er derfor vigtigt at få startet op i tide, og således er rettidig med vandingen, ellers kan det være svært at indhente det du kommer bagud nu.

Vandingsbehovet er individuelt fra mark til mark. Inden vanding er det vigtigt du orienterer dig om markens behov – grav i marken eller brug et jordspyd til at tjekke jordens vandindhold. Enkelte lokaliteter har også været præget hårdere af nattefrost, som vil have betydning for væksten og fordampning fra afgrøden. Ligeledes er der stor variation på afgrødernes vækst, en stor afgrøde som fx raps og frøgræs vil have en større fordampning end en hvedemark hvor udviklingen endnu ikke har taget fart.

I den kommende uge vil fordampning være mellem 2-3 mm pr. dag undtagen søndag og mandag, hvor der forventes nedbør. Derfor kan nedbørsmængden ikke kompensere for fordampningen. Vandunderskuddet i veludviklede frøgræs, vinterraps og vinterbyg er allerede nu omkring 20-30mm. Det betyder, at der skal vandes sidst i påsken i de kraftigste af disse marker. Når vandingsbehovet i dine marker sammenlignes med udskrifterne, så husk at udskriften er baseret på veludviklede marker i god vækst.

Billede 1 Eksempel på en veludviklet vinterhvedemark. Billedet er taget 21. marts sidste år. Mange hvedemark er endnu ikke så langt i år. Foto: SAGRO